

НАЙПОШИРЕНІШІ СИТУАЦІЇ МОЖЛИВОЇ НЕБЕЗПЕКИ У ШКОЛІ: ЯК ЗАПОБІГТИ ТА ЩО РОБИТИ У РАЗІ ЇХ ВИНИКНЕННЯ

Доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
Станіславчук О.В.

ПРИЧИНИ ДИТЯЧОГО ТРАВМАТИЗМУ:

- природна допитливість;
- недостатність життєвих навичок;
- невміння реально оцінювати небезпеку ситуації;
- невміння адекватно реагувати для запобігання негативних наслідків;
- бажання покрасуватися перед ровесниками, проявляючи безрозсудну сміливість.

ТРАВМАТИЗМ У ШКОЛІ (2017 РІК)

ДИТЯЧИЙ

Всього - 794 - травми, з них під час:

- уроків фізкультури, спортивних змагань, рухливих ігор – 288;
- перерв – 329;
- трудового навчання та ін.

ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ

падіння потерпілих, пов'язані з їх неуважністю під час поспішного руху

ОСНОВНІ ПРИЧИНИ

- психофізіологічні (неуважність);
- організаційні (формальне проведення інструктажів ; недостатня робота адміністрації закладу освіти щодо створення безпечних умов праці, недостатнє навчання безпечній поведінці дітей під час навчально-виховного процесу.)

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОТЕНЦІЙНИХ НЕБЕЗПЕК У ШКОЛІ

- **соціологічний** (опитування школярів, батьків школярів, вчителів, вчителів - дефектологів, працівників наглядових органів);
- **статистичний** (аналіз надзвичайних подій, що сталися в освітніх закладах країни протягом останніх двох років) та ін.

НАЙПОШИРЕНІШІ НЕБЕЗПЕКИ

**У СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ**

Неконтрольована агресія, булінг

Конфліктологи стверджують, що за останні 4 роки градус агресії серед українських школярів зріс у кілька разів.

На це впливають багато чинників. Школярі навіть підсвідомо можуть прагнути влаштовувати бійки і сутички між собою та втягувати в конфлікти вчителів.

Як не допустити агресії учня та діяти у разі терористичної загрози:

- вчителям уважніше придивлятися до учнів;
- бути завжди напоготові (навіть якщо вам здається, що ваша школа ніколи не стане місцем теракту);
- з'ясуйте, де розташовані резервні виходи;
- дізнайтеся про план евакуації з будівлі на випадок надзвичайної ситуації;
- дізнайтеся, де зберігаються засоби протипожежного захисту і як ними користуватися, спробуйте отримати елементарні навички надання першої медичної допомоги;
- зберігайте в шухляді такі предмети: маленький радіоприймач і ліхтарик, запасні батарейки до них, аптечку, носові хустинки, свисток.

Терористи взяли вас у заручники. Що робити?

Головним завданням терористів є не розправа із заручниками, а тиск під загрозою цієї розправи.

У таких випадках запам'ятайте, як поводитися:

- намагайтеся бути розважливими, спокійними, по можливості миролюбними;
- уникайте будь-яких дискусій;

- за першої ж нагоди намагайтеся повідомити про своє місце розташування рідним чи в поліцію;
- намагайтеся запам'ятовувати будь-яку інформацію про злочинців, яка в майбутньому допоможе встановити їхнє місце перебування;

- у випадку застосування спецпідрозділом правоохоронних органів сльозоточивого газу - дихайте через мокру тканину, швидко і часто моргайте, викликаючи сльози;
- потрапивши під стрілянину, лягайте на підлогу або землю, не стійте біля вікон, навіть зачинених, не піднімайтеся вище підвіконня.
- Найнадійніше місце в приміщенні — санвузол.
- На вулиці спробуйте знайти будь-яке укриття — клумбу, сміттєзбірник, автомобіль. Урешті-решт накрийте голову руками та ляжте на землю.

Хай як складно це може бути, але перебуваючи в заручниках, необхідно

- зберігати спокій;
- не втрачати самовладання;
- правильно запам'ятовувати все, що відбувається навколо;
- не піддаватися на можливі провокації;
- не виказувати непотрібного героїзму;
- правильно оцінювати свої можливості.

Почалася антитерористична операція. Що робити?

- ляжте обличчям до підлоги, голову закрийте руками і не рухайтесь;
  - у жодному разі не біжіть назустріч співробітникам правоохоронних органів або від них, тому що вони можуть прийняти вас за злочинця;
- якщо є можливість, тримайтеся подалі від дверей і вікон.

Після звільнення людям, які були в заручниках і навіть просто виявилися свідками терористичного акту, необхідна допомога професійного психолога.

Що в інших країнах?

Вбивства у школах — одне з найболючіших питань у США.

Серед основних кроків:

- поліпшили електронні пропускні системи;
- збільшили штат охоронців;
- установили куленепробивні класні дошки (за ними можна ховатися від стрілка);
- поставили додаткове огородження шкіл;
- запровадили щоденне відвідування шкіл поліцейськими патрулями або прикріплення співробітника поліції на постійній основі.

ШКОЛИ МАЮТЬ:

- 92% - контроль на вході в будівлю школи;
- 63% — кнопки тривоги;
- 61% — камери відеонагляду;
- 60% — пропускну систему;
- 46% — контроль на вході на територію школи;
- 43% — мають охорону;
- 28% — озброєну охорону;
- 7% — перепустки для учнів.

Зараз у Сенаті США обговорюють питання, щоб дозволити вчителям та іншим працівникам школи носити із собою зброю для захисту себе та інших.

НЕВІДОМИЙ ГАЗ

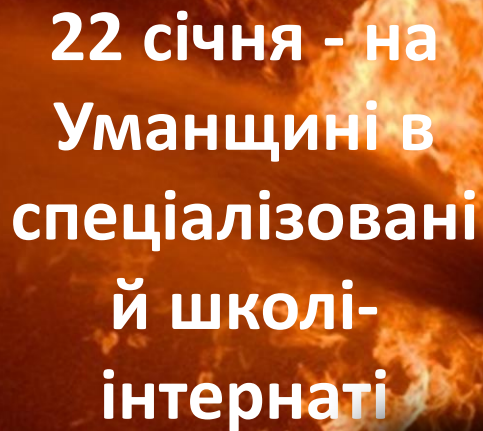
1. 24 жовтня 2017 року в Ужгороді у школі №9 (постраждало 11 дітей);
2. 8 травня у Черкасах у школі №8 (94 постраждалих);
3. 11 травня у Павлограді у школі №15 (евакуювали понад 600 учнів і вчителів);
4. 21 травня у Миколаєві у школі №6 (постраждала 41 дитина);
5. 22 травня у Харкові у школі №3 (постраждало 38 дітей).

ОСНОВНІ ЗАХОДИ:

- **обмеження доступу** на територію закладів освіти осіб, які не беруть участі в освітньому процесі;
- **посилення пропускного режиму** щодо запобігання потрапляння до закладу освіти небезпечних речовин, предметів та осіб;
- **оперативне інформування правоохоронних органів** у разі виявлення в закладі та на території підозрілих осіб або предметів, які можуть становити загрозу (тривожна кнопка);
- розроблення та поширення **пам'ятки про правила поведження** з виявленими підозрілими предметами.
- проведення **навчання та відпрацювання дій** у разі виявлення вибухонебезпечних та підозрілих предметів або розповсюдження у закладі невідомих газів.
- **роз'яснювальна робота** серед учнів, батьків та працівників щодо:
  - ✓ правил поведінки у разі виникнення небезпечних ситуацій;
  - ✓ шкоди здоров'ю від вдихання невідомих газів;
  - ✓ правил поведінки у разі виявлення вибухонебезпечних та підозрілих предметів.

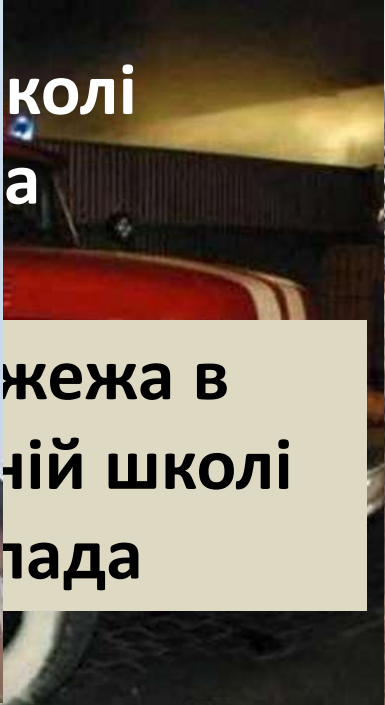
за участю співробітників ДСНС, правоохоронних органів, учасників бойових дій, волонтерів .

22 січня - на
Уманщині в
спеціалізовані
й школі-
інтернаті

25 липня, у Кілійському
районі Одеської області

колі
а

жежа в
ній школі
пада

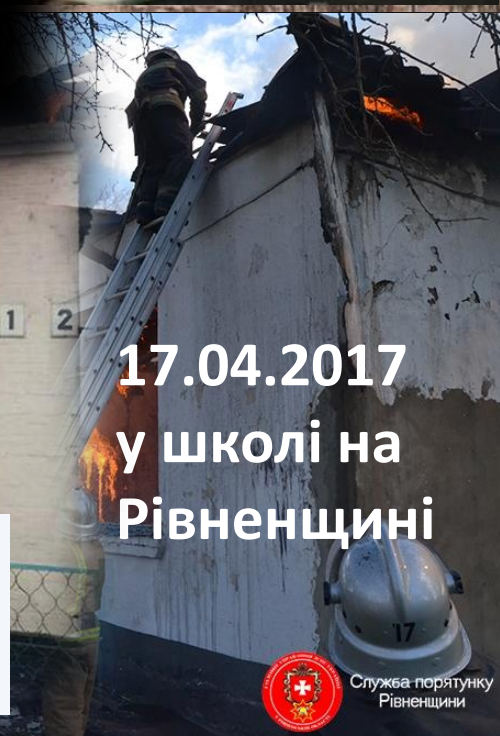
ПОЖЕЖІ

23.05.2018
пожежа в
школі №4 у
Чернівцях

14 березня - у школі
Полтавської області

17.04.2017
у школі на
Рівненщині

Служба порятунку
Рівненщини

СТАН ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ У ШКОЛАХ У ПЕРЕВАЖНІЙ БІЛЬШОСТІ НЕ ВІДПОВІДАЄ ВИМОГАМ

ОСНОВНІ ПОРУШЕННЯ:

- ✓ відсутні або несправні протипожежні системи;
- ✓ неправильно підключені гідранти;
- ✓ несправні вогнегасники;
- ✓ відсутнє або несправне зовнішнє водопостачання;
- ✓ облаштування пожежонебезпечних натяжних стель;
- ✓ відсутність громовідводу;
- ✓ під прихованими проводами, електророзетками і вимикачами горючі основи;
- ✓ відсутнє освітлення шляхів евакуації;
- ✓ відсутні засоби захисту, інструкцій пожежної безпеки;
- ✓ на вікнах закріплено решітки;
- ✓ двері відкриваються не в напрямку виходу.

ОСНОВНІ ЗАХОДИ ПРОТИПОЖЕЖНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ

- Наказ МОН «Правила пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України» від 8.09.2016 р. має бути настольною книгою адміністрації та кожного працівника.
- Постійний контроль з боку адміністрації за станом пожежної безпеки.
- Призначення відповідального за пожежну безпеку.
- Розробка (оновлення) плану заходів, «Інструкції з пожежної безпеки» та доведення їх до відома усіх працівників.
- Регулярне навчання та інструктажі працівників з пожежної безпеки.
- Оформлення (поновлення) куточка з пожежної безпеки.
- Регулярні: бесіди, місячники, конкурси малюнків, диктанти, вікторини, вистави, бесіди.
- Організація з учнів школи дружини юних пожежників.

ОСНОВНІ ЗАХОДИ ПРОТИПОЖЕЖНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ

- Регулярний огляд приміщень та території щодо дотримання протипожежного режиму.
- Перевірка планів евакуації та дієвості системи оповіщення.
- Ознайомлення дітей з місцем розміщення та правилами користування планами евакуації.
- Забезпечення школи необхідними засобами пожежогасіння.
- Перезарядка вогнегасників, випробування ЗІЗ та внесення результатів у журнал обліку засобів пожежогасіння.
- Ознайомлення працівників школи та старшокласників з місцем розміщення засобів пожежогасіння та навчання користування ними.
- Регулярний інструктаж з пожежної безпеки з учнями, а також **двічі на рік – практичні заняття щодо відпрацювання плану евакуації.**

ПРИ ПЛАНУВАННІ ПРОТИПОЖЕЖНИХ ЗАХОДІВ ТА ФОРМУВАННІ ПЛАНУ ДІЙ НА ВИПАДОК ПОЖЕЖІ НЕОБХІДНО ВРАХОВУВАТИ:

- перебування в одній будівлі одночасно дітей різних вікових груп та дітей з особливими потребами.

Якщо виникла пожежа -
рахунок часу йде на секунди.

**Не панікуйте та
остерігайтеся:**

- високої температури;
- задимленості та
загазованості;
- обвалу конструкцій
будівлі;
- паніки та тисняви.

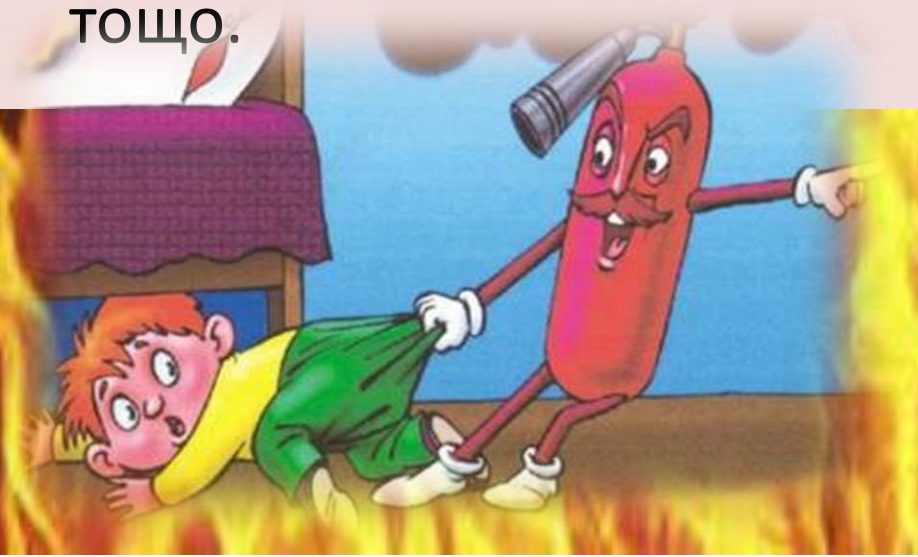
101

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ
УКРАЇНИ

- Під час пожежі у приміщенні школи учні мають виконувати накази і розпорядження вчителів.
- План евакуації має знаходитись на видному місці і має мати позначення аварійних та запасних виходів.
- Не можна ховатися у кабінетах, підсобних приміщеннях, туалетах тощо.

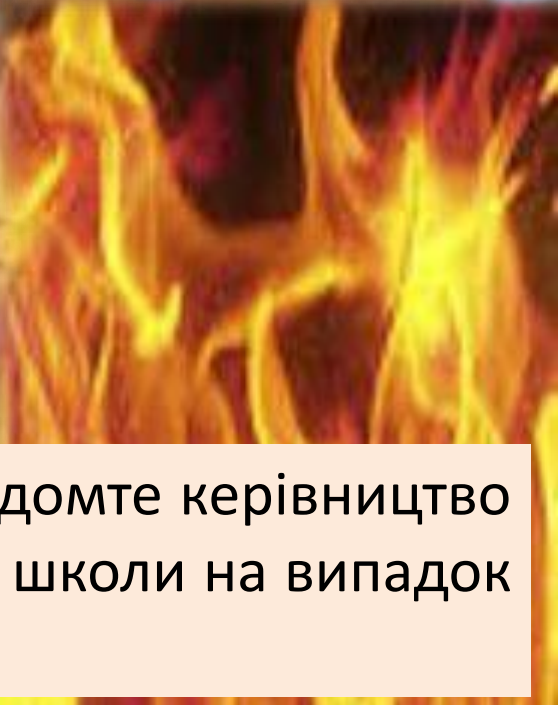
Якщо з'явився запах диму і він просочується крізь щілини біля дверей

1. Спокійно пояснити дітям ситуацію та план дій, дати їм команду пригнутися чи й лягти.
2. Повзть під хмарою диму до дверей приміщення, але не відчиняйте їх відразу.
3. Обережно доторкніться до дверей тильним боком долоні, якщо двері гарячі -

Якщо двері гарячі - не відчиняйте їх, дим та полум'я не дозволять вам вийти

1. Щільно закрийте двері, а всі щілини і отвори заткніть будь-якою тканиною (бажано зволоженою), щоб уникнути подальшого проникнення диму.
2. Повертайтеся поповзом у глибину приміщення і приймайте заходи щодо порятунку.

3. Телефонуйте у 101. Повідомте керівництво школи, та згідно плану дій школи на випадок пожежі.

Якщо двері не гарячі

обережно відчиніть їх та швидко виходьте разом з дітьми

переконайтеся, що ніхто з дітей не залишився під партою, столом, у шафі тощо.

Якщо школа є багатоповисловою – 3-4 поверхи і більше, а пожежа перешкоджає спуску на нижні поверхи і залишити будівлю немає можливості,

має бути передбачена можливість піднятися на дах будівлі, де немає задимлення.

Проте це стосується тих випадків, де дах школи є пласким (нові будівлі).

Якщо загорівся ваш одяг, падайте на землю і перевертайтеся, щоб збити полум'я

Людину, на якій горить одяг, зваліть на землю та накиньте (не накриваючи голови) будь-яку ковдру чи покривало (бажано зволожену) і щільно притисніть до тіла, за необхідності, викличте медичну допомогу.

Якщо немає чим обгорнути, катати людину, притискаючи місцями, що горять до землі.

Обрушення капітальної стіни
в школі №6 м. Василькова,
Київської області,

Обрушення частини школи
у Новому Бузі на
Миколаївщині

**Аварійний стан будівлі
школи**

Обрушення даху у школі
м. Світлодарська
(Донецької області)

Обрушення опорної балки
у львівській школі

Обрушення бетонного
перекриття в Броварській
школі

Найкраще протягом перших 15-20 секунд вибігти із будівлі на відкрите місце (під час перебування на першому поверсі).

Не можна користуватися ліфтами або вискакувати через вікна

Негайно вимкнути електрику.

Залишаючи приміщення, переконайтеся, що усі діти йтимуть за Вами (ніхто не заховався у закутках)

Якщо немає змоги залишити швидко приміщення - негайно зайняти безпечне місце:

- отвори дверей,
- кути, утворені внутрішніми стінами будівлі,
- під несучими колонами,
- біля внутрішньої капітальної стіни.

Негайно вимкнути електрику.

ПАМ'ЯТАЙТЕ!

- Найчастіше завалюються зовнішні стіни будинків.
- Головна небезпека від падіння внутрішніх стін, стель, люстр - травмування битим склом, картинами, світильниками.

Потрібно сховатись під парту, стіл, у шафу, під ліжко і закрити обличчя руками.

Потрібно триматись на певній відстані від вікон і скляних перегородок, від важких предметів, які можуть перекинутися.

За необхідності – укрити дітей собою.

СМЕРТЕЛЬНІ ВИПАДКИ НА УРОЦІ ФІЗКУЛЬТУРИ

4.11.2008 р. – на Волині

19.05.2010 р. – на Одещині

4.02.2011 р. – у Києві

7.11. 2011 р. – Тернопіль

13.12.2013 р. – у Севастополі

28.11.2016 р. – у Бердянську

21.03.2018 р. – на Донеччині

7.09.2018 р. – на Волині

З 2003р. по 2011 р. – 17 випадків

1. Батьки дитини повинні принести в школу довідку про проходження профілактичного огляду з висновком педіатра (чи може дитина відвідувати школу і який рівень фізичного навантаження може перенести).

За відсутності довідки дитину не допустять до занять з фізкультури - вона не пройде атестацію з предмету і не буде переведена до наступного класу.

2. Якщо батьки вирішили не вказувати в довідці діагноз дитини, то лікар відзначає застереження щодо фізичних навантажень та інші рекомендації медичного характеру.

3. Інформація з довідки зберігається у класному журналі, медпрацівник школи та вчитель фізкультури мають ознайомитися з нею і відповідно призначати завдання на занятті.

Небезпеки, пов'язані з проведенням ремонтних робіт

Поширені проблеми під час ремонту шкіл є:

- використання дешевих та неякісних будівельних матеріалів
- неякісне виконання підрядниками будівельних робіт
- поширення грибка через неякісний ремонт
- не встановлені водовідливи після закінчення проекту

Зазвичай причинами отруєння школярів стають позапланові ремонтні роботи внаслідок застосування неякісних будівельних матеріалів.

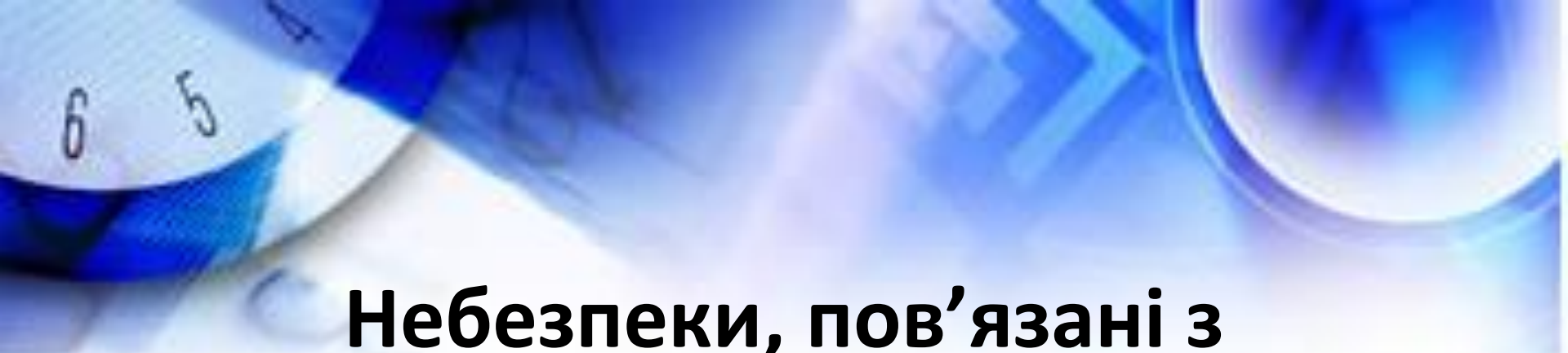

- **Паркетна дошка** стає небезпечною, якщо покрита неякісним лаком (ксилол, толуол):
- **Ламінат і лінолеум** виділяють небезпечні речовини.
- **Ковролін** - відмінне місце для скупчення пилу та різних бактерій.
- **Керамічна плитка** – небезпеку становить неякісний клей.
- **Пластикові вікна і двері** – утворення токсичної атмосфери у разі їх щільного зачинення або нагрівання на сонці (ароматичні вуглеводнів фенолу формальдегіду).
- **Фарби та лаки** – неякісні здатні викликати нездужання, блювоту і погане самопочуття, алергію, ураження нервової системи нирок, печінки та легень.
- **Шифер, труби, металопластик** – азбест і важкі метали.
- **Надмірна вологість чи погана вентиляція**, уражені грибком будівельні матеріали – причина появи грибка (висипання та свербіж, нежить, алергія, захворювання шкіри чи внутрішніх органів, бронхіт та астма).

АБИ УНИКНУТИ ВПЛИВУ ТОКСИНІВ НА ОРГАНІЗМ:

- регулярно провітрювати приміщення;
- звертати увагу на екологічність будівельних матеріалів;
- купувати будматеріали виключно в спеціалізованих магазинах, спеціальних фірмах, які відповідають усім стандартам;
- підтвердження безпечності висновком санітарно-гігієнічної експертизи;
- на упаковці товару має бути зазначено українською мовою:
  - ✓ відомості про підприємство-виробника, адреса, назва виробу, маса або місткість;
  - ✓ номер партії;
  - ✓ термін придатності;
  - ✓ інструкція з призначення та способи користування;
  - ✓ умови зберігання;
  - ✓ попереджувальні написи та запобіжні заходи;
  - ✓ дата виготовлення.

Найперше, чим відрізняється якісний товар від підробленого – ціна.

Небезпеки, пов'язані з виконанням тендерних робіт та спонсорською допомогою

Основні запобіжні заходи:

1. Провести комісійне обстеження після завершення монтажу обладнання

- комплектність, правильність та надійність зборки ігрових елементів;
  - надійність кріплення до фундаментів;
  - безпечність покриття майданчика;
  - наявність технічного паспорту виробу
- та скласти акт приймання:**

2. Встановити періодичність огляду обладнання:

- *регулярний візуальний огляд* - 1 раз на тиждень (виявлення явної небезпеки внаслідок вандалізму, неправильної експлуатації елементів);
- *функціональний огляд* - 1 раз на місяць з записом у журнал результатів контролю за технічним станом обладнання спортивних майданчиків;
- *щорічний основний огляд* з оформленням акту огляду та перевірки обладнання спортивного майданчика.
- *позачерговий огляд* - після стихійного лиха та інших непередбачуваних обставин.

3. Встановити на майданчиках таблички, попереджуючі про правила експлуатації.

При виявленні серйозних дефектів, які ставлять під загрозу безпеку, доступ до обладнання має бути заборонений, дефекти - негайно усунені.

Небезпеки, пов'язані з виникненням хімічної аварії та поширенням хімічного забруднення на території населеного пункту

ХЕРСОНЩИНА

ТСН ПІСЛЯСМАК КРИМСЬКОГО ТИТАНУ

ДСанПіН 5.5.2.008-01

Державні санітарні правила і норми

Влаштування, утримання
загальноосвітніх
навчальних закладів та
організації навчально-
виховного процесу

Затверджено Постановою Головного
державного санітарного лікаря
України 14.08.2001 № 63
Погоджено Листом Міністерства
освіти і науки України 05.06.2001
№ 1/12-1459

ПОРУШЕННЯ

САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНИХ ВИМОГ

ОСНОВНІ ПОРУШЕННЯ:

- рівень та якість освітлення;
- оформлення стін шорсткою текстурою;
- підлога у коридорах та приміщеннях викладена плиткою;
- відсутність чи недостатня кваліфікація медпрацівника школи;

- відсутність контролю за вмістом формальдегідів у повітрі;
- перенавантаження спортзалів, асфальт під спортивними спорудженнями на шкільному подвір'ї;
- конструкція та розміри парт;
- відстані між першою (останньою) партами до дошки, висота розміщення дошки;
- розміщення дітей з особливими потребами не за відповідними партами класу тощо.

ТСН ЗАГАДКОВА СМЕРТЬ

LIVE

16-РІЧНУ ДІВЧИНКУ І 16-РІЧНОГО ХЛОПЦЯ ЗНАЙШЛИ МЕРТВИМИ. ГОЛОВНА ВЕРСІЯ - ОТРУСНЯ НЕВІДОМИМИ РЕЧОВИНАМИ. НАСАМПЕРЕД ПЕРЕВІРЯЮТЬ ЕНЕРГЕТИКИ

Інші небезпеки

- отруєння школярів енергетиками, придбаними під час перерви у магазині;
- травмування внаслідок падіння на мокрій підлозі у коридорі школи;
- травмування внаслідок кидання камінням один в одного на шкільному подвір'ї під час перерви;
- агресія батьків щодо однокласників дитини, яка від них потерпає із завданням їм тілесних ушкоджень;
- надання домедичної допомоги без нагляду вчителів під час перерви однокласнику, що втратив свідомість внаслідок зниження цукру в крові;
- постійна чи тимчасова відсутність або некомпетентність шкільного медпрацівника.

ПИТАННЯ, ЯКІ ПОТРІБНО ВИВЧИТИ ТА ВЗЯТИ ДО УВАГИ:

- Змоделювати ситуації, коли евакуація починається під час перерви, під час перебування дітей в актовій залі, в нічний час, в закладах з цілодобовим перебуванням дітей.
- Передбачити зміни сценарію евакуації під час її проведення, ускладнюючи умови.
- Адаптувати план евакуації за перенаповнення шкіл та недотримання встановленої вимогами ширини проходів.
- Відкоригувати плани дій з урахуванням умов евакуації дітей з особливими потребами за не погіршення евакуації загалом.

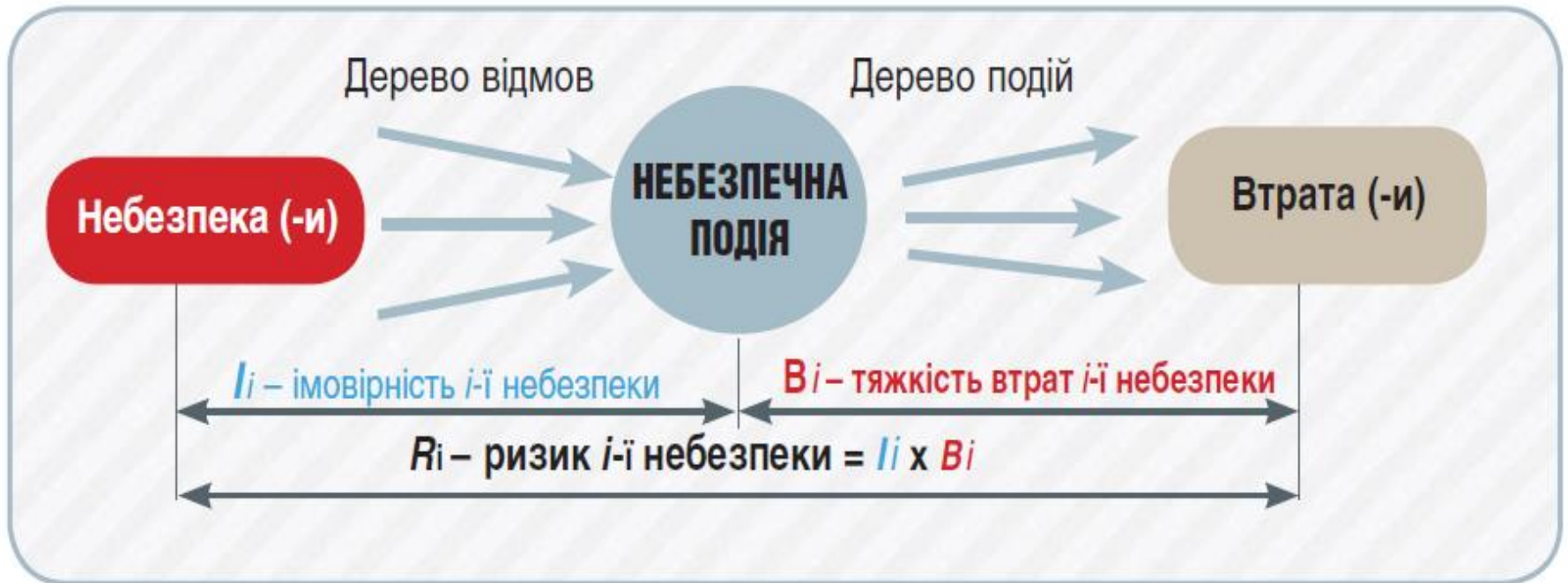

ЗАСТЕРЕЖНІ ЗАПИТАННЯ ЩОДО НУШ:

- якщо кожна дитина має бути забезпечена планшетом – як має бути організована їх підзарядка з точки зору електробезпеки?
- групування парт у класах – який час сидіння боком до дошки та вчителя не вплине негативно на органи зору та хребет?
- старі будівлі і переповнені школи не пристосовані під облаштування у класах чи коридорах ігрових куточків – де облаштувати ігровий куточок, за якими критеріями безпеки?

**ЯКЩО МИ НЕ УПРАВЛЯЄМО
РЕЗУЛЬТАТОМ ТА НЕБЕЗПЕКАМИ ВТРАТ
У СВОЇЙ ДІЯЛЬНОСТІ, ТО ЦІ НЕБЕЗПЕКИ
УПРАВЛЯЮТЬ НАМИ, ЩО ПРИЗВОДИТЬ
ДО ВЕЛИЧЕЗНИХ ВТРАТ**

Управління ризиками (небезпеками)

дає змогу максимально виявити:

- джерела небезпек;
- причини виникнення потенційних небезпечних ситуацій;
- максимально спрогнозувати ймовірність їх виникнення;
- недоліки в існуючих заходах забезпечення безпеки;
- сформулювати ефективний комплекс заходів щодо запобігання їх реалізації.

Створення такої системи управління ризиками у сучасному закладі освіти дасть змогу:

- успішно боротися з ризиками різного походження та їх наслідками;
- враховувати специфіку кожної конкретної ситуації;
- забезпечити адекватний розподіл повноважень і відповідальності;
- оперативно реагувати на мінливі умови;
- оптимально задіяти необхідні ресурси для зниження ризику;
- усувати негативні наслідки прояву несприятливих ситуацій та подій за мінімального обсягу ресурсів та часу.

В СТВОРЕННІ ТАКОЇ СИСТЕМИ ВАМ ДОПОМОЖУТЬ :

- 1. Директива № 89/391/ЕЭС СОВЕТА** о введении мер, содействующих улучшению безопасности и гигиены труда работников на производстве.
- 2. ISO 45001:2018** — Системы менеджмента охраны здоров'я та безпеки праці.
- 3. ISO 31000:2018(E).** Менеджмент риска – Руководство.
- 4. ISO/IEC 31010:2009.** Методы оценки риска.
- 5. «Академія систем менеджменту гігієни та безпеки праці»** при редакції журналу «Охрана праці»
- 6. Оценка рисков на рабочем месте. Практическое пособие.** Министерство социального обеспечения и здравоохранения. Тампере, Финляндия.
- 7. Статті у фахових вітчизняних журналах.**
- 8. Консультації з фахівцями.**

**Дякую за
увагу!**

